

Til Norges Bank

30.09.2021

Tilråkning om observasjon av Marfrig Global Foods SA

Sammendrag

Etikkrådet anbefaler å sette Marfrig Global Foods SA til observasjon på grunn av risikoen for at selskapet medvirker til alvorlig miljøskade. Etikkrådets vurdering er rettet mot avskoging knyttet til Marfrigs innkjøp av storfe til egne slaktehus i Brasil. Kvegdrift er en av de viktigste årsakene til at skog og biologisk mangfold går tapt i Amazonas.

Ved utgangen av 2020 eide SPU aksjer tilsvarende en eierandel på 0,2 prosent i selskapet, som er notert på børsen i São Paulo.

Marfrig er en av Brasils største produsenter av storfekjøtt. Selskapet kjøper storfe som det slakter og videreforedler for salg på det nasjonale og internasjonale markedet. Mange av gårdsbrukene som leverer direkte til slaktehusene, kjøper inn kalver fra andre gårdsbruk som igjen kan ha kjøpt inn sine kalver fra andre gårder, såkalte indirekte leverandører. Risikoen for avskoging er knyttet til at gårdsbruk konverterer land til beitemark.

Marfrig kjøper kveg i flere regioner, der Amazonas og Cerradoen er de viktigste. I 2009 forpliktet Marfrig seg til å etablere et system for å kontrollere sine direkte leverandører i Amazonas. Siden 2009 har det likevel jevnlig vært rapportert om avskoging og ulovligheter i Marfrigs leverandørkjede, spesielt knyttet til de indirekte leverandørene. Rådets egen undersøkelse indikerer det samme. Den har kartlagt kjøp av storfe fra gårdsbruk som har eiendommer som er svartelistet av miljømyndighetene i Brasil på grunn av ulovlig avskoging. Undersøkelsen viste at opp til tre prosent av Marfrigs innkjøp i 2016-2019 kunne spores tilbake til gårder med svartelistede eiendommer, og at svartelistede eiendommer finnes på alle stadier i leverandørkjeden, fra direkte leverandører og nedover i kjeden, og i nesten alle regioner, ikke bare Amazonas.

Marfrig bestrider at selskapet har kjøpt kveg fra svartelistede eiendommer, og fastholder at selskapets kontroll av innkjøpene sikrer dette. Rådets undersøkelse inkluderer innkjøp fra gårdsbruk der hele eller deler av eiendommen er svartelistet, mens Marfrig bare kontrollerer at selve eiendommen de kjøper fra, ikke er svartelistet. Grønnvasking av kveg, der en eier kan flytte kveg mellom svartelistede og "rene" eiendommer, er et stort problem i bransjen. I lys av dette mener rådet at det ikke er tilstrekkelig å begrense kontrollen til den enkelte eiendom. Dette gjelder særlig når det er svært få av eiendommene som avskoger ulovlig, som faktisk blir svartelistet. Rådet merker seg også at selv om Cerradoen er selskapets viktigste leverandørbase, har selskapets kontroll med leverandører så langt vært rettet inn mot Amazonas. Det betyr at en stor del av Marfrigs direkte innkjøp av kveg kommer fra andre regioner med høy avskoging, men der leverandørene i liten grad blir kontrollert.

Rådet legger vekt på at selskapet har reagert svært sent. Tolv år etter sitt løfte fra 2009 om null avskoging i leverandørkjeden, er selskapet ennå i starten av å implementere et system for kontroll og overvåking av *hele* leverandørkjeden og i alle regioner der selskapet har virksomhet.

Marfrig erklærte i 2020 at selskapet ville eliminere avskoging i *hele* leverandørkjeden, og annonserte planer for å implementere et system for kontroll og overvåking av hele leverandørkjeden og i alle regioner der selskapet har virksomhet. Dette er positivt. Etikkrådet mener likevel at tidsperspektivet for når dette skal være oppfylt – i 2025 i Amazonas og i 2030 for Cerradoen – er for langt. Det er også uklart for rådet hvordan Marfrigs system vil virke i praksis, og hvordan Marfrig vil kontrollere at tiltakene gir resultater.

Likevel mener Etikkrådet at de tiltakene som Marfrig nå har planlagt og er i ferd med å gjennomføre, har potensial til å redusere risikoen for at selskapet medvirker til avskoging fremover. For rådet fremstår det som at Marfrig nå arbeider mer seriøst med å hindre avskoging i hele leverandørkjeden. Ettersom det er for tidlig å vurdere effektene av dette arbeidet, anbefaler Etikkrådet observasjon av selskapet.

Innhold

1	Innledning	1
1.1	Hva rådet har tatt stilling til	1
1.2	Kilder	1
2	Bakgrunn	2
2.1	Avskoging i kvegindustrien	2
2.2	Kjøttprodusentenes leverandørkjede og avtaler om å hindre avskoging	3
3	Etikkrådets undersøkelser	5
4	Informasjon fra selskapet	8
4.1	Etikkrådets kontakt med selskapet	8
4.2	Selskapets tiltak for å hindre avskoging	9
5	Etikkrådets vurdering	10
6	Tilrådning	12

1 Innledning

Etikkrådet for Statens pensjonsfond utland (SPU) har vurdert fondets investeringer i Marfrig Global Foods SA (Marfrig)¹ opp mot retningslinjer for observasjon og utelukkelse fra SPU (de etiske retningslinjene).²

Marfrig er en av Brasils største produsenter av storfekjøtt. Selskapet kjøper storfe som det slakter og videreforedler for salg på det nasjonale og internasjonale markedet. Brasil er selskapets viktigste produksjonsland der Marfrig har slakterier med en samlet slaktekapasitet på 13 200 dyr per dag.

Marfrig har virksomhet i USA, Brasil, Uruguay, Argentina og Chile. Kina, Hong Kong og EU er de viktigste eksportmarkedene. Eksportinntektene utgjorde 65 prosent av inntektene fra virksomheten i Sør-Amerika,³ hvorav 60 prosent kommer fra eksport til Kina og Hong Kong.⁴ Marfrig har over 32 000 ansatte og har hovedkontor São Paulo.⁵

Ved utgangen av 2020 eide SPU aksjer for 37,4 millioner kroner, tilsvarende en eierandel på 0,2 prosent i selskapet. Marfrig er notert på børsen i São Paulo.

1.1 Hva rådet har tatt stilling til

Etikkrådets vurdering er rettet mot Marfrigs innkjøp av storfe til egne slaktehus i Brasil. Rådet har vurdert om det er en uakseptabel risiko for at Marfrig gjennom denne virksomheten er ansvarlig for eller medvirker til avskoging som kvalifiserer som alvorlig miljøskade etter § 4 femte ledd i de etiske retningslinjene.

I tidligere vurderinger av miljøskade har Etikkrådet lagt vekt på om skaden er stor, om skaden medfører irreversible eller langsiktige virkninger, om den er et resultat av brudd på nasjonale lover eller internasjonale normer, hva selskapet har gjort for å forhindre eller redusere skadevirkningene, og om det er sannsynlig at selskapets uakseptable praksis vil vedvare.

Rådets utgangspunkt er at kvegindustrien i Brasil er en av de viktigste årsakene til avskoging, tap av biodiversitet og utslipp av karbon, og at denne trenden akselerer på grunn av den økende etterspørselen etter storfekjøtt. Det er anslått at 2 600-5 800 km² med skog går tapt hvert år på grunn av omlegging til beitemark.⁶ Mot denne bakgrunnen har rådet vurdert risikoen for at Marfrig medvirker til avskoging som foregår hos selskapets leverandører.

1.2 Kilder

Rådet har ved hjelp av konsulenter utredet risikoen for at Marfrig kjøper kveg fra gårdsbruk med eiendommer som er blitt svartelistet av myndighetene på grunn av blant annet ulovlig

¹ Issuer ID:11234321.

² [Retningslinjer for observasjon og utelukkelse av selskaper fra Statens pensjonsfond utland - Lovdata](#)

³ Marfrig Earnings Presentation 2nd Quarter 2021: <https://api.mziq.com/mzfilemanager/v2/d/b8180300-b881-4e6c-b970-12ad72a86ec8/6b9337d0-f0fa-b469-cd5e-ff42d6b88d20?origin=1>

⁴ Marfrig Destaques do 4° Trimestre, [b6d90bf8-158b-6418-2e97-a36b3e69e64a \(mziq.com\)](https://api.mziq.com/mzfilemanager/v2/d/b8180300-b881-4e6c-b970-12ad72a86ec8/d8479595-2abf-2723-21cf-d3274c79bec7?origin=2)

⁵ Marfrig Sustainability Report 2019, <https://api.mziq.com/mzfilemanager/v2/d/b8180300-b881-4e6c-b970-12ad72a86ec8/d8479595-2abf-2723-21cf-d3274c79bec7?origin=2>

⁶ zu Ermgassen, E.K.H.J., J.Godard, M.J. Lathuilière, P. Löfgren, T. Gardner, A. Vasconcelos, P. Meyfroidt: The origin, supply chain, and deforestation risk of Brazil's beef exports, *Proceedings of the National Academy of Sciences Dec 2020*, 117 (50) 31770-31779; DOI: 10.1073/pnas.2003270117: <https://www.pnas.org/content/117/50/31770>

avskoging. Rådet er også kjent med rapporter fra frivillige organisasjoner og forskningsmiljøer som i mange år har kartlagt og vurdert avskoging i leverandørkjeden hos brasilianske kjøttprodusenter.

Marfrig har bidratt med mye informasjon om sine retningslinjer og tiltak for å redusere miljøpåvirkninger, herunder hvordan det vil gjennomføre sitt mål om å eliminere avskoging i sin leverandørkjede.

2 Bakgrunn

2.1 Avskoging i kveindustrien

Det er anslått at kvegdrift står for ca. 80 prosent av avskogingen i Amazonas⁷ og er den viktigste årsaken til at skog går tapt i denne biomen.⁸ Amazonas-regnskogen huser en tredjedel av alle kjente landlevende arter av dyr, planter og insekter. Siden 2013 har avskogingstakten økt og var i 2020 på det høyeste nivået siden 2008. Fra august 2019 til juli 2020 ble mer enn 11 000 km² med regnskog ødelagt som er en økning på 9,5 prosent fra tidligere år.⁹ Store områder som brant i Amazonas i 2019, overlapper med skogområder som ble ryddet før det brant, noe som indikerer at brann blir brukt for å forbedre jordsmonnet.¹⁰ Det har vært varslet om mer enn 80 000 branner i de områdene hvor Marfrigs slaktehus kjøper storfe. Avskogingen og klimaendringer fører til endringer i nedbørsmønstre som påvirker hele økosystemet. Studier har anslått at nær halvparten av regnskogen i Amazonas kan ha nådd et punkt der regnskogen ikke lenger kan opprettholdes og vil utvikle seg til savanne med uopprettelige konsekvenser for natur og mennesker.¹¹

I Cerradoen har konverteringen av naturlig vegetasjon skjedd dobbelt så raskt som i Amazonas de siste 5 årene.¹² Cerradoen som ligger i høylandet i det indre av Brasil, er en tropisk savannene kjent for sitt unike plante- og dyreliv og med et lappeteppes av habitater som omfatter savanne, gressletter og elveskog. Mer enn 50 prosent av den naturlige vegetasjonen er nå borte og erstattet med beitemarker og soyaplantasjer. Cerradoen er ansett for å være en global "*biodiversity hotspot*" fordi den er leveområde for mange endemiske arter og sterkt truet av jordbruksekspansjon.¹³

Også andre biomer, slik som Pantanal, som er verdens største tropiske våtmark, er påvirket av kveindustrien. I 2020 ble en fjerdedel av området ødelagt av skogbranner med katastrofale

⁷ [New report examines drivers of rising Amazon deforestation on country-by-country basis \(mongabay.com\)](#), 23. mai 2019.

⁸ Miljøverndepartementet Brasil arbeider med seks biomer: Amazonas, Cerradoen, Caatinga, Pantanal, den atlantiske skogen, og Pampa.

⁹ Silva Junior, C.H.L., Pessôa, A.C.M., Carvalho, N.S. *et al.* The Brazilian Amazon deforestation rate in 2020 is the greatest of the decade. *Nat Ecol Evol* **5**, 144–145 (2021). <https://doi.org/10.1038/s41559-020-01368-x>

¹⁰ [MAAP #109: Fires and Deforestation in the Brazilian Amazon, 2019 | MAAP \(maaproject.org\)](#)

¹¹ Staal, A., Fetzer, I., Wang-Erlandsson, L. *et al.* Hysteresis of tropical forests in the 21st century. *Nat Commun* **11**, 4978 (2020). <https://doi.org/10.1038/s41467-020-18728-7>

¹² Alencar A, Z. Shimbo J, Lenti F, Balzani Marques C, Zimbres B, Rosa M, Arruda V, Castro I, Fernandes Márcico Ribeiro JP, Varela V, Alencar I, Piontekowski V, Ribeiro V, M. C. Bustamante M, Eyji Sano E, Barroso M. Mapping Three Decades of Changes in the Brazilian Savanna Native Vegetation Using Landsat Data Processed in the Google Earth Engine Platform. *Remote Sensing*. 2020; 12(6):924. <https://doi.org/10.3390/rs12060924>

¹³ Colli, G.R., Vieira, C.R. & Dianese, J.C. Biodiversity and conservation of the Cerrado: recent advances and old challenges. *Biodivers Conserv* **29**, 1465–1475 (2020). <https://doi.org/10.1007/s10531-020-01967-x>

konsekvenser for dyreliv, urfolk og hele biomen.¹⁴ Det har vært rapportert om at mange av brannene startet på gårdsbruk hvor en var i ferd med å rydde land for å anlegge beitemark.¹⁵

2.2 Kjøttprodusentenes leverandørkjede og avtaler om å hindre avskoging

Direkte og indirekte leverandører

I Brasil foregår oppdrett av storfe for kjøttproduksjon i tre hovedstadier – oppal, oppfostring og oppfeting (*breeding, rearing, and fattening*). Disse stadiene kan foregå på ett eller forskjellige gårdsbruk. Slaktehus kjøper slakteferdig kveg fra gårdsbruk (såkalte direkte leverandører), som igjen kjøper kalver fra andre gårdsbruk (indirekte leverandører). Disse gårdsbrukene kan drive med oppal, oppfostring og/eller oppfeting av storfe. På den måten kan kveget ha vært innom mange ulike gårdsbruk før det blir kjøpt av slaktehuset.

Det er anslått at 80 prosent av de direkte leverandørene i Amazonas kjøpte kveget fra andre gårdsbruk før det ble solgt til slaktehuset, og at en transaksjon med en direkte leverandør i gjennomsnitt involverte kjøp fra 15 indirekte leverandører.¹⁶ Risikoen for avskoging er knyttet til gårdsbruk som konverterer land til beitemark. Avskoging og ulovligheter kan foregå på alle stadier i leverandørkjeden. Ettersom kveget i 75 prosent av levetiden oppholder seg hos indirekte leverandører, er det en betydelig risiko for avskoging i leverandørkjeden.¹⁷

Marfrigs leverandører

Ifølge Marfrig er Cerradoen selskapets viktigste leverandørbase. Den utgjør 43 prosent av selskapets innkjøp, mens innkjøpene fra Amazonas utgjør 39 prosent og én prosent kommer fra Pantanal (Figur 1).

I 2019 kjøpte Marfrig inn kveg fra rundt 5 525 direkte leverandører fra Amazonas-biomen, blant annet fra delstatene Mato Grosso, Para, og Rondônia. Selskapet anslår at det har 25 000 indirekte leverandører i Amazonas. Selskapet har ikke publisert antall leverandører i andre biomer.¹⁸ Marfrig har oppgitt at 53 prosent av kveget som ble kjøpt i Amazonas i 2019, kom fra indirekte leverandører.¹⁹

¹⁴ [The World's Largest Tropical Wetland Has Become an Inferno - The New York Times \(nytimes.com\)](https://www.nytimes.com/2020/10/13/world/americas/brazil-fires-forest.html), 13 Oct 2020.

¹⁵ [Brazil Pantanal Scorched by Fires - The New York Times \(nytimes.com\)](https://www.nytimes.com/2020/09/04/world/americas/brazil-fires-forest.html) ; [Making Mincemeat of the Pantanal - Greenpeace International](https://www.greenpeace.org/international/press-releases/2020/09/04/brazil-pantanal-scorched-by-fires/) 4. september 2020.

¹⁶ [Meat company faces heat over 'cattle laundering' in Amazon supply chain | Meat industry | The Guardian](https://www.theguardian.com/food/2020/feb/20/meat-company-faces-heat-over-cattle-laundering-in-amazon-supply-chain), 20. februar 2020.

¹⁷ Marfrig, Landscape Protection Plan of Marfrig, 11. september 2020, https://www.andgreen.fund/wp-content/uploads/2021/02/Marfrig_LPP_Final-Version_Sept2020.pdf

¹⁸ Se fotnote 17.

¹⁹ Se fotnote 16.

Marfrig Brazil: Brazil total slaughter per biome in number of heads and %		
Amazon Biome	1,037,930	39%
Cerrado Biome	1,145,656	43%
Mata Atlantica	228,845	8%
Pampa	234,832	9%
Pantanal	43,921	1%
Total	2,691,184	100%
Marfrig Amazon Biome supply base by state, in number of heads		
Mato Grosso	518,786	50%
Rondônia	421,826	40,7%
Pará	97,318	9,3%
Total	1,037,930	100%

Figur 1 Marfrigs slaktekapasitet og leverandørbase fordelt på biom og delstat.²⁰

Avtalene om null avskoging og overvåking og kontroll med leverandørkjeden

Etter at flere NGO-rapporter og -kampanjer hadde avdekket kvegindustriens praksis og konsekvenser for avskoging og arbeidsforhold, inngikk Marfrig og andre kjøttprodusenter den såkalte *G4 Cattle Agreement* med Greenpeace i 2009. Avtalen gikk ut på at selskapene forpliktet seg til å etablere overvåkingssystemer for å hindre innkjøp av kveg fra gårdsbruk som var delaktig i avskoging i Amazonas. Selskapene skulle også å slutte å kjøpe kveg som kunne spores tilbake til urfolks områder, verneområder og fra gårdsbruk som gjorde bruk av tvangsarbeid. Overvåkingssystemet skulle omfatte indirekte leverandører i løpet av to år.²¹

Samme år startet statsadvokaten i Brasil (*Ministério Público Federal, MPF*) en rettslig prosess mot kjøttprodusentene på grunn av deres innkjøp av kveg fra gårdsbruk som avskoget ulovlig i Amazonas. Flere kjøttprodusenter, blant annet Marfrig, inngikk en juridisk bindende forliksavtale, *Conduct Adjustment Terms – TAC*, med påtalemyndighetene med liknende vilkår som G4 avtalen. Blant annet forpliktet selskapene seg til ikke å kjøpe kveg fra eiendommer som var svartelistet av miljømyndighetene i Brasil (IBAMA) etter 22 juli 2008.²²

IBAMA svartelister gårdsbruk på grunn av miljøkriminalitet slik som ulovlig avskoging, ulovlig jakt, forurensning og ulovlig virksomhet i verneområder. Svartelisten blir publisert av IBAMA og regelmessig oppdatert. Det er ulovlig å kjøpe produkter (som for eksempel kveg) fra svartelistede gårdsbruk. Avtalen fra 2009 gjelder for delstatene i Amazonas.²³ Selskapenes forpliktelser om å hindre avskoging omfattet ikke Cerradoen eller andre biomer.

Som følge av disse avtalene etablerte Marfrig og andre kjøttprodusenter overvåkingssystemer for å kontrollere leverandørkjeden i Amazonas. Systemet er basert på en kombinasjon av sporingsverktøy for å lokalisere gårdsbrukene som forsyner slaktehusene med kveg, og kontroll med at gårdsbruk ikke var svartelistet eller i strid med noen av de andre kravene. I tillegg påla MPF selskapene å gjennomføre tredjeparts granskinger (*audits*) for å verifisere at de ikke kjøper fra svartelistede eiendommer. Hensikten er å blokkere for slike leverandører.²⁴

²⁰ Figuren er fra Marfrig, Landscape Protection Plan of Marfrig, 11. september 2020.

²¹ Greenpeace International: The G4 Cattle Agreement- commitments a decade overdue,

https://issuu.com/greenpeaceinternational/docs/greenpeace_stillslaughtering_pages_1_/s/10831843

²² Pressemelding fra MPF 2. juni 2010: [MPF/MT: Marfrig assume compromisso pela pecuária sustentável — Procuradoria-Geral da República](#)

²³ Imazon 2018: Will Meat-packing plants help halt deforestation in the Amazon, <https://amazon.org.br/en/will-meat-packing-plants-help-halt-deforestation-in-the-amazon/>

²⁴ Marfrig, Landscape Protection Plan of Marfrig, 11. september 2020.

I juni 2017 besluttet Greenpeace å trekke seg ut av avtalen fordi selskapene ikke kunne garantere at innkjøpene av kveg ikke var knyttet til avskoging.²⁵

Systemet som Marfrig og andre selskaper har etablert, omfatter bare direkte leverandører, hvilket betyr at avskogingen som foregår hos indirekte leverandører, anslått til 85-90 prosent av avskogingen i bransjen, ikke blir kontrollert.²⁶

Systemet fanger heller ikke opp svindel i leverandørkjeden til slaktehusene.²⁷ Det har vært rapportert om mange tilfeller av grønnvasking (*cattle laundering*), der gårdbrukere har føret opp kveg på svartelistede eiendommer eller eiendommer som nylig er blitt avskoget, og som så har flyttet kveget til "rene" eiendommer som de også eier, før det ble solgt til slaktehuset.²⁸ På den måten kan gårdsbruk unngå å bli blokkert i selskapenes overvåkingssystem.

3 Etikkrådets undersøkelser

Etter at Marfrig inngikk G4- og TAC-avtalene, har en rekke rapporter fra NGOer og forskere beskrevet risikoen for at Marfrig og andre kjøttprodusenter medvirker til avskoging og ulovlige handlinger i leverandørkjeden, særlig blant de indirekte leverandørene.

Dette omfatter blant annet rapporter fra Chain Reaction Research,²⁹ Global Witness,³⁰ The Bureau of Investigative Journalists,³¹ Reporter Brazil,³² Greenpeace,³³ Trase³⁴ og forskere ved University of Wisconsin.³⁵ Når det gjelder Marfrig, beskriver rapportene blant annet tilfeller som knytter slaktehusenes innkjøp til spesifikke gårdsbruk som er svartelistet, opererer i verneområder eller krenker urfolks rettigheter. Selskapet er også anklaget for å kjøpe kveg fra gårdsbruk som er involvert i grønnvasking.

Marfrig bestrider konklusjonene i rapportene og har også meddelt dette til rådet.

Etikkrådet har ved hjelp av konsulenter gjennomført en egen undersøkelse for å identifisere risikoen for at Marfrig kjøper kveg som kan spores tilbake til gårdsbruk med svartelistede

²⁵ Após escândalos, Greenpeace suspende participação no Compromisso da Pecuária, 6 de junho de 2017, <https://www.greenpeace.org/brasil/blog/apos-escandalos-greenpeace-suspende-participacao-no-compromisso-da-pecuaria/>

²⁶ [Of chainsaws and supply chains - How big beef and soya firms can stop deforestation | The Americas | The Economist](#), 13. juni 2020.

²⁷ Se f.eks. [JBS, Marfrig, and Minerva: Material Risk from Deforestation in Beef Supply Chains \(chainreactionresearch.com\)](#), 3. desember 2020, som gir et sammendrag av rapporter publisert i 2020 som dokumenterer manglene etterlevelse og grønnvasking.

²⁸ [Brazilian Beef Supply Chain Under Pressure Amid Worsening ESG Impacts | Chain Reaction Research | Sustainability Risk Analysis](#), 27. august 2020 og [Amazônia: como criadores de gado driblam acordo com MPF e incentivam desmatamento \(reporterbrasil.org.br\)](#), 12. juni 2020.

²⁹ Chain reaction har publisert en rekke rapporter om kvegindustrien i Brasil, bl.a.: [Cattle-Driven-Deforestation-in-Brazil-1.pdf \(chainreactionresearch.com\)](#), september 2018, og [JBS, Marfrig, and Minerva: Material Risk from Deforestation in Beef Supply Chains \(chainreactionresearch.com\)](#), desember 2020.

³⁰ [Beef, Banks and the Brazilian Amazon | Global Witness](#), 2. Desember 2020.

³¹ [Record number of fires rage around Amazon farms that supply the world's biggest butchers — The Bureau of Investigative Journalism \(thebureauinvestigates.com\)](#), 10. desember 2019.

³² [JBS, Marfrig and Frigol buy cattle from deforesters in area highly affected by fires in the Amazon \(reporterbrasil.org.br\)](#), 16. oktober 2019.

³³ [Making Mince meat of the Pantanal - Greenpeace International](#), 3. mars 2021 og [How deforestation and cattle raising threaten biodiversity in Brazil - Greenpeace International](#), 4. juni 2020.

³⁴ [TRAISE Intelligence for Sustainable Trade – hjemmeside](#).

³⁵ Se f.eks. Gibbs, H.K., Munger, J., L'Roe, J., Barreto, P., Pereira, R., Christie, M., Amaral, T. and Walker, N.F. (2016), Did Ranchers and Slaughterhouses Respond to Zero-Deforestation Agreements in the Brazilian Amazon? *Conservation Letters*, 9: 32-42. <https://doi.org/10.1111/conl.12175>

eiendommer. Studien er basert på offentlig tilgjengelig informasjon og analyserer forekomsten av slike gårdsbruk blant Marfrigs direkte og indirekte leverandører i Brasil.

Marfrig's cattle slaughterhouses

Slaughterhouses shown in pink included in analysis

Figur 2: Marfrigs slaktehus som er inkludert i undersøkelsen. For slaktehusene som er markert med rosa, er mer enn 1000 registrerte innkjøp (basert på GTA-data) mellom 2016-2019 analysert. Slaktehus markert med grått blir inspisert av føderale myndigheter, men for disse var ikke innkjøpsdata tilgjengelig.

Tillatelser for kvegtransport, *Guia de Trânsito Animal (GTA)*, gir detaljer for transport av kvegpartier mellom gårdsbruk og fra gårdsbruk til slaktehus. Tillatelsen inneholder dato for hver transport, gårdsbruket som sender og mottar kveg, antall dyr, deres alder og kjønn. I undersøkelsen er GTA-dataene brukt for å identifisere nettverket av eiendommer og kvegtransportene til de enkelte slaktehusene.³⁶ Dette nettverket inkluderer indirekte leverandører.

Listen over gårdsbruk i Marfrigs direkte og indirekte leverandørkjede ble så sammenliknet med IBAMAs svarteliste.³⁷ Dette er en svært konservativ tilnærming til en vurdering av avskoging, ettersom bare én prosent av eiendommene som avskoget ulovlig i Amazonas, ble

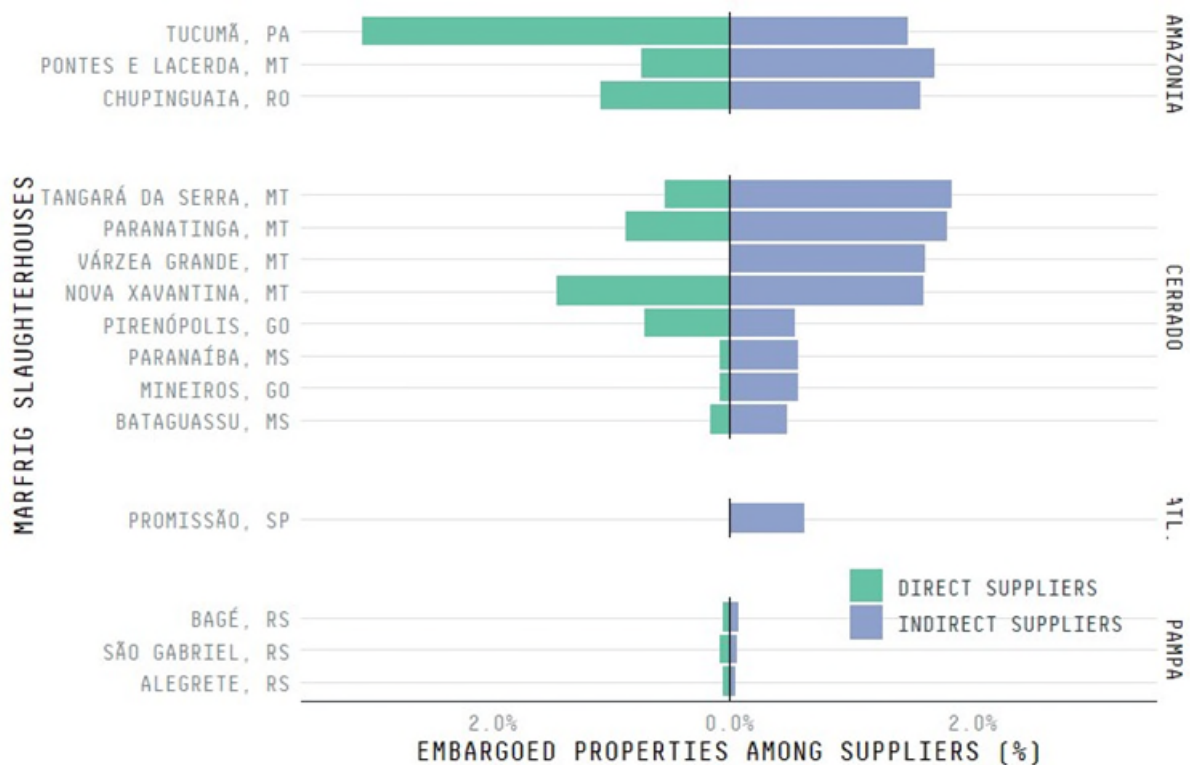
³⁶ Dataene som er brukt i denne analysen omfatter rundt 1 000 kjøp og 33 254 282 registreringer av kvegtransporter over 23 stater i Brasil.

³⁷ Kvegtransport fra svartelistede eiendommer ble identifisert som saker der: [1] skatteidentifikasjonsnummeret (CPF, *Cadastro de Pessoas Físicas*) til den eiendommen som flyttet kveg i GTA samsvarte med CPF i svartelisten; [2] eiendommen var registrert i sammen kommune som den svartelistede eiendommen, og [3] transportdato i GTAene var senere enn datoen for når eiendommen ble svartelistet (*Data de Inserção na Lista*).

sanksjonert av IBAMA mellom 2005-2018 ifølge MapBiomass årlige undersøkelse av avskogingen i Brasil.³⁸

Ved å bruke kvegtransportdata fra 2016-2019 identifiserte undersøkelsen svartelistede eiendommer i leverandørkjeden til alle Marfrigs slaktehus (Figur 3). Av Marfrigs leverandører mellom 2016-2019 hadde 0-3 prosent av gårdsbrukene svartelistede eiendommer. Andelen var høyere i Amazonas og Cerradoen enn i andre regioner i Brasil.

For de fleste slaktehusene var andelen av gårdsbruk med svartelistede eiendommer høyere (i gjennomsnitt mer en dobbel så høy) blant de indirekte leverandørene enn blant de direkte leverandørene. I noen tilfeller, slik som for Marfrigs slaktehus i Promissão, São Paulo, og Várzea Grande, Mato Grosso, var alle innkjøpene fra svartelistede eiendommer knyttet til indirekte leverandører.

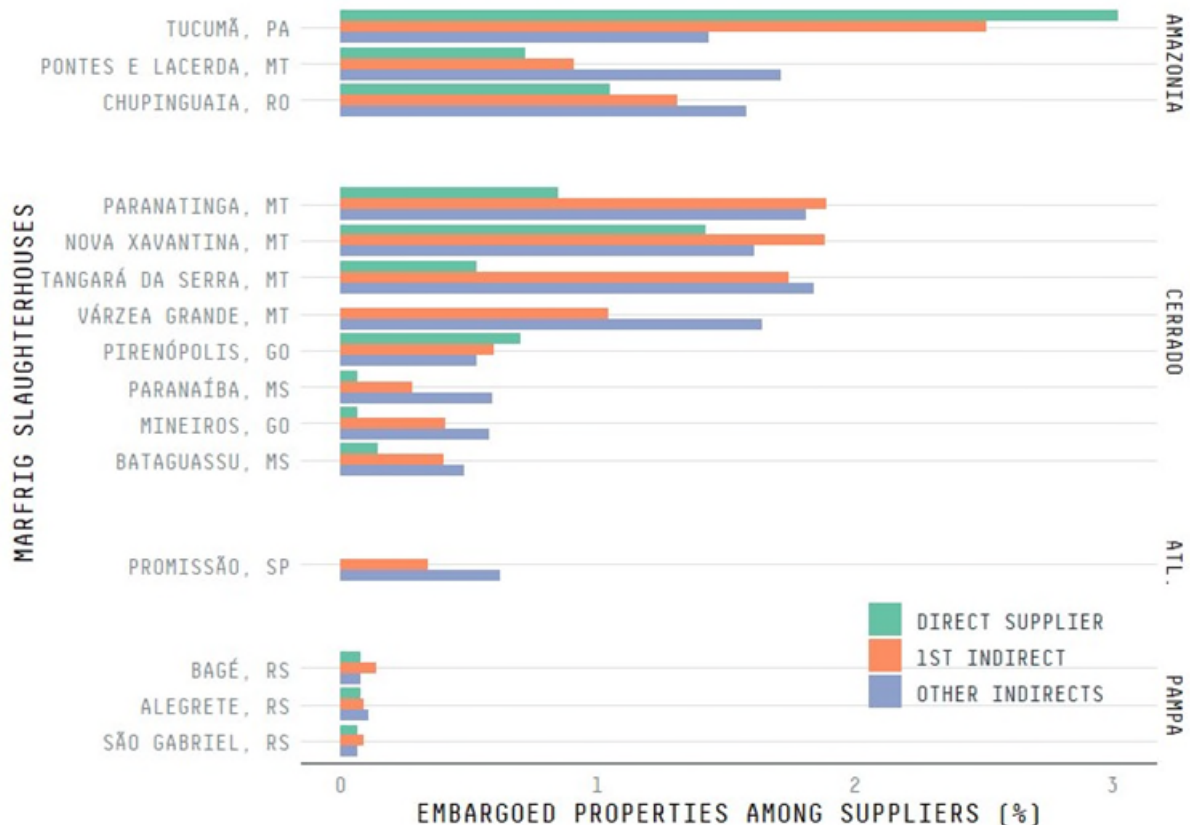
Figur 3: Svartelistede eiendommer er mer vanlig blant Marfrigs indirekte leverandører (blå stolper) enn blant direkte leverandørene (grønn stolpe). Marfrigs slaktehus er listet opp etter lokasjon (delstat) og gruppert i henhold til biomen der slaktehusene ligger. Data er fra 2016-2019. For slaktehuset i Tucumã i Pará som viste et annet mønster, var andelen svartelistede eiendommer størst blant de direkte leverandørene. Dette anlegget ble stengt i mars 2020. ATL. = Atlantic Forest. PA = Pará, MT = Mato Grosso, RO = Rondônia, GO= Goiás, MS = Mato Grosso do Sul, SP = São Paulo, RS = Rio Grande do Sul.

I Figur 4 er innkjøpene fra leverandører med svartelistede eiendommer splittet opp på stadier i leverandørkjeden: direkte leverandør, første indirekte leverandør, og andre og tredje indirekte leverandør. Undersøkelsen bekrefter at risikoen for at Marfrig kjøper kveg som kommer fra svartelistede eiendommer, ikke bare er begrenset til Amazonas, og at risikoen er størst blant,

³⁸ MapBiomass 2019: Annual Deforestation Report of Brazil, <https://s3.amazonaws.com/alerta.mapbiomas.org/relatrios/MBI-deforestation-report-2019-en-final5.pdf>

men ikke begrenset til de indirekte leverandørene. Undersøkelsen viser også at svartelistede eiendommer finnes på alle stadier i leverandørkjeden, fra direkte leverandører og nedover i kjeden.

Slaktehuset i Tucumã, Pará, skiller seg ut ved at det har en høyere andel av gårdsbruk med svartelistede eiendommer blant de direkte leverandørene enn blant de indirekte leverandørene. Innkjøp av kveg fra gårdsbruk som har fjernet skog ulovlig, har også være rapportert av andre kilder for dette slakteriet og for Marfrigs slaktehus i andre regioner.³⁹ Marfrig bestrider dette.⁴⁰ Marfrig har opplyst at slakteriet i Tucumã ble lagt ned i mars 2020.

Figur 4: Svartelistede gårdsbruk fordelt på ulike trinn i leverandørkjeden. Marfrigs direkte leverandører, første indirekte leverandører, og gårdsbruk knyttet til Marfrigs slaktehus gjennom ytterligere to kvegtransportledd.

4 Informasjon fra selskapet

4.1 Etikkrådets kontakt med selskapet

Etikkrådet tok først kontakt med Marfrig i 2019 og har siden kommunisert med selskapet flere ganger. Det har også vært avholdt et møte med selskapet. Hensikten har vært å få mer

³⁹ [How Morgan Stanley is linked to deforestation in the Amazon \(reporterbrasil.org.br\)](#), 2. oktober 2020 og [Beef, Banks and the Brazilian Amazon | Global Witness](#), 2. Desember 2020.

⁴⁰ Beskrevet i [Beef, Banks and the Brazilian Amazon | Global Witness](#)

detaljert informasjon om selskapets planer og tiltak for å hindre avskoging i leverandørkjeden og spesielt hos de indirekte leverandørene. Selskapet har redegjort for dette, både i brev og i møtet med rådet. Marfrig har også gitt kommentarer til et utkast til tilrådning.

4.2 Selskapets tiltak for å hindre avskoging

Siden 2009, da avtalene med Greenpeace og MPF ble inngått, har Marfrig hatt et system for å kontrollere sine direkte leverandører som altså kun er rettet mot salget fra det siste gårdsbruket til slaktehuset. Dette systemet er blitt revidert årlig av en konsulent (*audit*). Basert på et utvalg på 11-23 prosent av slaktehusenes direkte innkjøp konkluderte revisjonen i 2020 med at selskapet ikke hadde gjort noen innkjøp fra svartelistede eiendommer, verneområder eller urfolks landområder.⁴¹ Konklusjonen var den samme som for alle tidligere revisjoner. Basert på disse rapportene har Marfrig gjentatte ganger hevdet at selskapets innkjøp av storfe er 100 prosent avskogingsfri (*100 per cent compliant with its commitment*).⁴² Rapportene fastslår imidlertid at indirekte leverandører ikke blir systematisk kontrollert og at "*Marfrig argues that the lack of a nationally implemented public traceability policy makes it difficult to implement such a verification.*"⁴³

Marfrig har bekreftet at selskapets kontroll er begrenset til svartelistede eiendommer, og at den ikke gjelder for hele gårdsbruket dersom det består av flere eiendommer.

I 2020 lanserte selskapet en plan, den såkalte Verde+-planen, som også omfatter indirekte leverandører, og som skal sikre at selskapet ikke er delaktig i avskoging etter 2030.⁴⁴

Ifølge Marfrig har planen tre hovedpillarer:

- En finansieringsordning som skal gi leverandører tilgang til kreditt hos banker. Marfrig tilbyr gårdbrukerne teknisk kompetanse og opplæring i bedre produksjon og forvaltning av beiteområder som skal gjøre det unødvendig å konvertere nye områder til beitemark. Selskapet er i gang med et pilotprosjekt der rundt 300 gårdbrukere deltar.
- Risikokartlegging (*risk mitigation map*) som ved hjelp av bl.a. vegetasjonskart over områder der Marfrigs indirekte leverandører oppdretter storfe, skal bidra til å identifisere områder (på kommunenivå) med risiko for avskoging. Selskapet har definert fem risikokategorier – svært høy, høy, medium, lav og svært lav risiko. Marfrig vil bruke kartet som grunnlag for å styrke kontrollen med leverandører fra områder med høy risiko.
- Kontroll og overvåking av alle direkte og indirekte leverandører ved hjelp av blokkjedeteknologi (*Conecta Platform*). Systemet er basert på at de direkte leverandørene på frivillig basis skal gi informasjon om sin leverandørkjede til Marfrig. På den måten vil Marfrig identifisere sine indirekte leverandører. Leverandørdata skal kryssjekkes bl.a. med kontrollsystemene som slaktehusene benytter. Marfrig er i ferd med å prøve ut systemet. Marfrig vil bruke en produktivitetsindeks (som er et mål for hvor mye en eiendom har kapasitet til å produsere av kveg med hensyn til areal,

⁴¹ DNV GL 20.april 2020: Compliance Assessment of Public Commitment on Amazon Cattle Ranching Marfrig Global Foods S.A. Report NO.: SC095987, [Auditoria2020_en.pdf \(marfrig.com.br\)](https://www.marfrig.com.br/Auditoria2020_en.pdf)

⁴² Se for eksempel Landscape Protection Plan of Marfrig, 11. september 2020, s. 13.

⁴³ Se fotnote 41 s. 11.

⁴⁴ Dette kapitlet er basert på Marfrigs brev til Etikkrådet 3. februar 2021, 18. mai 2021 og 5.august 2021.

teknologi og driftspraksis) for å vurdere om et gårdsbruk leverer uvanlig mye kveg, noe som dermed kan indikere grønnvasking.

I Amazonas skal alle Marfrigs direkte og indirekte leverandører fra områder med svært høy og høy risiko være identifisert i løpet av 2022 og i Cerradoen i løpet av 2024. Leverandører fra medium risiko områder, som utgjør den største kategorien leverandører i begge biomene, skal være kartlagt i henholdsvis 2023 og 2026. I Amazonas skal målet om en avskogingsfri leverandørkjede nås i 2025, i Cerradoen i 2030. Selskapet mener likevel at det skal være mulig å forsere tidsplanen, og at det vil kunne oppnå målet for begge biomene i 2025.

Ifølge Marfrig vil også andre biomer i Brasil bli inkludert i kontrollsystemet. "*The company's commitment to obtaining a deforestation-free supply chain applies also to the other biomes in which we have operations.*" Selskapet viser til risikokartet som i tillegg til Amazonas og Cerradoen, omfatter Pantanal og Pampa, og at det også vurderer å ta inn den atlantiske regnskogsbiomen (Mata Atlântica), slik at alle områder der Marfrig har leverandører blir dekket.

Marfrig har informert om at selskapet årlig vil rapportere om implementering av planen og resultater. Selskapet tar sikte på at implementeringen og resultatene skal verifiseres av en tredje part.

5 Etikkrådets vurdering

Etikkrådet har vurdert fondets investering i Marfrig opp mot miljøkriteriet i de etiske retningslinjene. På grunnlag av tilgjengelig informasjon har rådet vurdert om det er en uakseptabel risiko for at Marfrig medvirker til eller er ansvarlig for alvorlig miljøskade gjennom innkjøp av kveg til sine slaktehus i Brasil.

Rådets utgangspunkt er at kvegindustrien er en av de viktigste årsakene til avskoging i Brasil som fører til store karbonutslipp og uopprettelig tap av habitater og arter både i regnskogen i Amazonas, i Cerradoen og i andre biomer der Marfrig har virksomhet. Avskogingen av Brasil har stor betydning for den globale miljøtilstanden, både når det gjelder klima og biodiversitet, og fører til endringer som ikke vil kunne reverseres.

Selv om Marfrig ikke er direkte ansvarlig for avskogingen som foregår på eiendommer i sin leverandørkjede, mener rådet at Marfrig medvirker til avskogingen. Risikoen for avskoging i selskapets leverandørkjede, spesielt blant de indirekte leverandørene, har vært rapportert i mange år. Marfrig har vært kjent med dette. Likevel har ikke selskapet frem til nå rettet inn tiltak for å redusere risikoen for avskoging i den delen av leverandørkjeden der risikoen har vært størst. Sammenholdt med at Marfrig, som en av de største kjøttprodusentene i Brasil, har et betydelig innkjøpsvolum av storfe, mener rådet at selskapet har et selvstendig ansvar for å unngå avskoging i leverandørkjeden.

Rådet merker seg at det helt siden 2009 har det vært rapportert om avskoging og ulovligheter i Marfrigs leverandørkjede, spesielt knyttet til de indirekte leverandørene. Rådets egen undersøkelse indikerer det samme. Studien som rådet har fått gjennomført, er basert på en enkel risikoindikator - kjøp av storfe fra gårdsbruk med eiendommer som er svartelistet av miljømyndighetene i Brasil. Undersøkelsen viste at opp til tre prosent av Marfrigs innkjøp i 2016-2019 kunne spores tilbake til gårder som har svartelistede eiendommer. Tatt i betraktning at bare én prosent av eiendommene som ulovlig fjerner skog faktisk blir svartelistet av IBAMA, legger rådet til grunn at risikoen for avskogingen i Marfrigs leverandørkjede er langt høyere enn det undersøkelsen indikerer. Marfrigs indirekte

leverandører utgjør den største risikoen. For slaktehusene i Etikkrådets undersøkelse var andelen indirekte leverandører med svartelistede eiendommer i gjennomsnitt mer enn dobbelt så høy som hos de direkte leverandørene.

Rådet merker seg likevel at det også blant de direkte leverandørene var gårdsbruk med svartelistede eiendommer. Slaktehuset i Tucumã, Pará, som Marfrig nå har lagt ned, hadde en større andel gårdsbruk med svartelistede eiendommer blant sine direkte leverandører enn blant de indirekte leverandørene, men dette er ikke blitt omtalt i Marfrigs revisjonsrapporter.

Marfrig bestrider at selskapet har kjøpt kveg fra svartelistede eiendommer, og fastholder at selskapets monitorering og kontroll av innkjøpene sikrer dette. Rådets undersøkelse inkluderer innkjøp fra gårdsbruk der hele eller deler av eiendommen er svartelistet, mens Marfrig bare kontrollerer at selve eiendommen de kjøper fra, ikke er svartelistet. Grønnvasking av kveg, der en eier kan flytte kveg mellom svartelistede og "rene" eiendommer, er et stort problem i bransjen. I lys av dette mener rådet at det ikke er tilstrekkelig å begrense kontrollen til den enkelte eiendom. Dette gjelder særlig når det er så få av eiendommene som avskoger ulovlig, som blir svartelistet. Rådet merker seg også at selv om Cerradoen er selskapets viktigste leverandørbase, har selskapets kontroll med leverandører så langt vært rettet inn mot Amazonas. Det betyr at en stor del av Marfrigs direkte innkjøp av kveg kommer fra andre regioner med høy avskoging, men der leverandørene i liten grad blir kontrollert. Etter rådets oppfatning har selskapet underkommunisert dette forholdet.

Rådet legger vekt på at selskapet har reagert svært sent. Tolv år etter sitt løfte fra 2009 om null avskoging i leverandørkjeden, og på tross av den kritikken som har vært reist mot selskapet i alle disse årene, er selskapet ennå i starten av å implementere et system for kontroll og overvåking av *hele* leverandørkjeden og i alle regioner der selskapet har virksomhet.

Samtidig vil rådet trekke frem Marfrigs løfte fra 2020 om å eliminere avskoging i hele leverandørkjeden som positivt. Etikkrådet mener imidlertid at tidsperspektivet for når dette skal være oppfylt – i 2025 i Amazonas og i 2030 for Cerradoen – er for langt, særlig i lys av hvordan avskogingen i disse og andre biomer i Brasil har akselerert i de siste årene. Det er også uklart for rådet hvordan Marfrigs system vil virke i praksis. Et spørsmål er for eksempel om systemet der de direkte leverandørene frivillig skal oppgi sine leverandører, gir et godt nok grunnlag til å identifisere alle gårdsbrukene i hele leverandørkjeden. Et annet spørsmål er om selskapets tiltak mot grønnvasking vil være tilstrekkelig for å unngå svindel. Det er heller ikke tydelig for rådet hvordan Marfrig vil kontrollere at planen gir resultater.

Likevel mener Etikkrådet at de tiltakene som Marfrig nå har planlagt og er i ferd med å gjennomføre, har potensial til å redusere risikoen for at selskapet medvirker til avskogingen fremover. For rådet fremstår det som at Marfrig nå arbeider seriøst med å hindre avskoging i hele leverandørkjeden basert på en helhetlig plan. Ettersom det er for tidlig å vurdere effektene av dette arbeidet, anbefaler Etikkrådet å sette selskapet til observasjon.

6 Tiltrådning

Etikkrådet anbefaler at Marfrig Global Foods SA settes til observasjon på grunn av en uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til alvorlig miljøskade.

Johan H. Andresen
Leder

(Sign.)

Svein Richard
Brandtzæg

(Sign.)

Cecilie Hellestveit

(Sign.)

Trude Myklebust

(Sign.)

Siv Helen Rygh
Torstensen

(Sign.)